

[Niels Helveg Petersen]

der også være et ganske usædvanligt indhold, de to partier kunne samles om, opgaver, der skulle løses, politiske reformer, der skulle gennemføres. Vores skuffelse over regeringserklæringen er, hvad dette angår, overordentlig stor.

Hvad først det helt kortsigtede angår, er der i det radikale venstre meget lidt begejstring, for at sige det mildt, over en momsforhøjelse nu. Det er der to grunde til. For det første vil en momsforhøjelse nu medføre en øget ledighed til vinter. Jeg ved i øvrigt ikke, om regeringen i sine uden tvivl omhyggeligt udarbejdede økonomiske overslag har indregnet omkostningerne ved 20.000-25.000 flere arbejdsløse, men jeg vil da spørge. For det andet er der en oplagt risiko for, at en forhøjelse af momsen på dette tidspunkt bare uden videre bliver lagt oven i overenskomstkravene, så vi om et halvt år eller 6, 7, 8 måneder er nøjagtig lige vidt, bare på et højere niveau. I så fald har man faktisk ikke gjort dansk økonomi eller forhandlingerne på arbejdsmarkedet eller noget som helst andet nogen tjeneste ved at møde frem med et momsforslag i dag.

Tidspunktet for denne momsforhøjelse er efter vores opfattelse ganske usædvanlig dårligt valgt. Jeg tror ikke, man kunne have fundet et tidspunkt for denne momsforhøjelse, som er ringere valgt. Det radikale venstre har i sin politiske tilværelse ved utallige lejligheder medvirket til at hæve afgifter og også at hæve moms, men jeg må sige, det er ikke af principiel uvilje imod at bruge afgiftsinstrumenterne, men vi finder tidspunktet nu ganske usædvanlig dårligt egnet og frygter, at momsen nu vil give stik modsatte resultater af det, man tilsigter. Det er det kortsigtede. Det får vi lejlighed til at diskutere meget mere i de kommende dage i forbindelse med disse lovforslags behandling; det vender vi tilbage til. Men lad os så de på det langsigtede.

Vi ved, at det, der førte til forhandlingerne mellem socialdemokratiet og venstre, var, at nu skulle der føres indkomspolitik. Kodeordet er den økonomiske politik, hvor man skal holde omkostningerne nede og ad den vej bedre vores konkurrenceevne, så vi kan producere noget mere og rette op på betalingsbalancen i forhold til udlandet.

Jeg har læst og læst og læst i regeringserklæringen, men jeg har ikke fundet noget om

indkomspolitik, bortset fra at ordet står der. I helt usædvanlig grad er der her tale om kejserens nye klæder. Regeringen taler om det, den bliver fast i mælet og siger: det er noget, vi skal have; den foretager nogle besværgelser: sådan noget som indkomspolitik skal vi have, men hvad er det for en indkomspolitik, der er aftalt? Den står der ikke; kejseren har ingenting på.

Hvordan skal man nå frem til en indkomspolitik? I det radikale venstre må vi sige: man har ikke en chance for at få gennemført en holdbar indkomspolitik, når man skubber de væsentligste problemer væk. Hvad er de væsentligste problemer, hvis man vil lave indkomspolitik i Danmark i dag? Det er at få taget fat på nogle af de fundamentale problemer, vi har i vores skattelovgivning, og det er at tage hul på spørgsmålet om medejendomsret. Hvis ikke snakken om indkomspolitik skal blive til reaktionært præk, må det følges op af en politik, der giver en bedre fordeling af goderne, byrderne, ansvaret, rettighederne, som tegner en retning imod et mere retfærdigt samfund. Ellers vil indkomspolitikken ikke kunne lykkes.

Det radikale venstre mener, at folkettinget, hvis det virkelig ønskede at gennemføre indkomspolitikken, i den kommende samling måtte tage fat på nok så kraftige omlægninger i vor skattelovgivning. Vi var ikke enige i det, regeringen lagde frem i foråret. Vi mente, man skulle gå en anden vej, når man tog fat på skattelovgivningens fradragsregler. Det har vi skitseret. Vi genfremsætter forslagene. Vi mener, det er den vej, man skal gå: foretage en omlægning i skattelovgivningens fradragsregler for at få en mere retfærdig indkomstskat end den, vi har.

Vi mener, at man skal tage fat på spørgsmålet om medejendomsret, men ikke efter den model, som er LOs og socialdemokratiets, og som ikke har en chance for at blive gennemført her i salen, hverken før eller efter denne regeringsdannelse.

Vi ønsker, der skal tages fat på det af to meget væsentlige grunde. For det første fordi medejendomsret i de større industrier på lang sigt er en ønskelig demokratisering af vort samfund. Det vil betyde, at man modvirker modsætningerne og skærpelsen af modsætningerne imellem lønmodtagere og kapitalejere på lang sigt.